

Μπλογκ Νουάρ

Δημήτρης Γκενεράλης

Βγήκα στο δρόμο την πρώτη μέρα, στην αρχή μιας εβδομάδας και είχε κρύο. Δεν είμαι σίγουρος τι μήνας ήταν ούτε καν ποια ήταν η εποχή. Το γιατί θα το μάθεις πιο κάτω, αλλά μπορεί και όχι. Φυσικά το κρύο δεν το αισθανόμουν, κανείς δεν το αισθάνεται άλλωστε. Το έβλεπα όμως στον αέρα. Το τοπίο είχε διαφορετικό χρώμα απ' ότι συνήθως, είχε το χρώμα του κρύου. Ο δρόμος ήταν άδειος, κάποιοι περαστικοί με το βλέμμα στραμμένο προς κάθε πιθανή κατεύθυνση περπατούσαν εδώ κι εκεί δίνοντας την αίσθηση μιας ομαδικής παραλυσίας, της παραλυσίας εκείνης που χαρακτηρίζει την κοινωνία στην οποία είμαι υποχρεωμένος να ζω.

Προχώρησα στο δρόμο, ανάμεσα από τα κτίρια, με κατεύθυνση δυτική. Θυμόμουν ότι προς τα εκεί βρισκόταν –τουλάχιστον μέχρι χθες- το μπαρ του Τζίμι. Ο Τζίμι ήταν ένας παράξενος τύπος, δίχως φύλλο, με γένια, γυναικείο στήθος και μακριά ξανθά μαλλιά. Μάλλον άντρας ήταν αλλά ποτέ δεν μπορείς να είσαι σίγουρος. Το μόνο για το οποίο ήμουν βέβαιος ήταν ότι ο τύπος είχε καταπληκτικό χιούμορ. Αυτό βέβαια είναι επικίνδυνο, αλλά αν καταφέρεις να περάσεις απαρατήρητος, αν είσαι διακριτικός, τότε δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα ακόμα κι αν διαθέτεις αίσθηση του χιούμορ.

Κάποιοι με προσπέρασαν πετώντας με θόρυβο. Σκέφτηκα να πετάξω κι εγώ, αυτό κάνει πάντοτε τα πράγματα πιο εύκολα, αλλά μετά σκέφτηκα πως όταν πετάς χάνεις τη λεπτομέρεια. Και η λεπτομέρεια είναι που μ' ενδιαφέρει εδώ, αλλιώς καθόμουν και εκεί που ήμουν πριν έρθω εδώ και είχα την ησυχία μου.

Είμαι τυχερός γιατί ο Τζίμι ή μάλλον το μαγαζί του, εξακολουθεί να υπάρχει, το βλέπω από μακριά. Έχει στήσει το μπαρ του εδώ και έχει σκλαβώσει πολύ κόσμο. Πολύς κόσμος είναι αναγκασμένος να σκουπίζει το πεζοδρόμιό του, τα σκαλοπάτια του πεσμένοι στα τέσσερα άντρες και γυναίκες που θέλουν να κερδίσουν κάτι. Γυναίκες με πατίνια σερβίρουν μπίρες και άλλες γδύνονται και χορεύουν στο χαμηλό πόντιο, αλλά κανείς δεν τους δίνει σημασία και χρήματα. Στο μπαρ του Τζίμι κανείς δεν πίνει μπίρα, ούτε κανένα άλλο ποτό, κανείς δεν πίνει τίποτα εδώ, μόνο μιλάνε μεταξύ τους, μιλάνε για διάφορα θέματα ή απλώς μιλάνε χωρίς να τους ακούει κανένας. Η είσοδος του μαγαζιού είναι μπλοκαρισμένη από δυο άψυχα κορμιά, ακαθορίστου ηλικίας και διαθέσεως, αν και η διάθεση δεν έχει σημασία όταν το κορμί σου είναι άψυχο. Υπάρχουν πολλοί που περνούν στην ανυπαρξία μέσα από κάποιους μήνες θανάτου. Όταν το κορμί σου μείνει άψυχο για τρεις μήνες, τότε το σώμα σου αρχίζει και αποσυντίθεται. Βέβαια τα κομμάτια σου δεν χάνονται, γιατί αποτελούν πόρους ενός συστήματος που δυσκολεύεται να λειτουργήσει (εξαιτίας της ένδειας) και κατά συνέπεια έχει πάντοτε ανάγκη από τους πόρους των νεκρών.

Αυτά όμως είναι λόγια, η ουσία ήταν ότι δεν μπορώ να μπω στο μαγαζί του Τζίμι και γι' αυτό θα πρέπει να πάω απ' την πίσω πόρτα -αν υπάρχει πίσω πόρτα. Αν δεν υπάρχει θα ψάξω να βρω τον ίδιο το Τζίμι κάπου μέσα σ' αυτή την πόλη, όπου κι αν βρίσκεται.

Πιο κάτω είναι παρκαρισμένα κάτι ακριβά αυτοκίνητα. Αυτό είναι βέβαια περίεργο αν αναλογιστεί κανείς ότι δεν μπορείς να τα αγγίξεις, να μπεις μέσα τους, να τα απολαύσεις. Μόνο οι πολύ πλούσιοι μπορούν, αυτοί που πληρώνουν αδρά το σύστημα. Γιατί το σύστημα για να λειτουργήσει, εκτός από πόρους χρειάζεται και χρήμα, κι εδώ το χρήμα είναι συγκεντρωμένο στα χέρια των πάρα πολύ λίγων. Δεν είναι όπως συμβαίνει παντού, γιατί το χρήμα εδώ είναι πραγματικά δυσεύρετο, και ο απλός πολίτης δεν έχει καμία απολύτως δυνατότητα αλληλεπίδρασης με τον πλούσιο ιδιοκτήτη της Τζάγκουαρ που βλέπω μπροστά μου. Μόλις πας να τον πλησιάσεις, ένα

αόρατο τείχος σε σταματάει. Μόλις πας να του φωνάξεις από μακριά του τύπου με τα μαύρα γυαλιά (αλήθεια που τα βρήκε;) και το ακριβό κοστούμι (αλήθεια που το έραψε;) υπάρχει μια αόρατη δύναμη που σε φιμώνει και η φωνή σου δεν βρίσκει πλέον αυτιά να την ακούσουν. Κάνω μια βόλτα ακόμα στο τετράγωνο αναζητώντας το Τζίμι αλλά δεν τον βρίσκω πουθενά. Θα αναγκαστώ τελικά να τον αναζητήσω σε ολόκληρη την πόλη. Ο Τζίμι σήμερα μου είχε υποσχεθεί κάτι που το έχω απόλυτη ανάγκη, την αίσθηση του χρόνου μου. Έχω απόλυτη ανάγκη να μάθω ποια είναι η εποχή στην οποία βρίσκομαι, δηλαδή ποια είναι η μέρα και ποιος ο μήνας. Αυτό είναι πολύ δύσκολο να το πετύχει κανείς αν δεν έχει τις κατάλληλες διασυνδέσεις –αλλά αυτό το ξέρουμε ήδη. Ο Τζίμι λοιπόν μου είπε κάποιο βράδυ που μιλούσαμε, ένα βράδυ πριν από την τεράστια νύχτα και τον απέραντο ύπνο, ότι είχε βρει κάποιον τρόπο. Ότι εάν προσπαθούσαμε μέσα απ’ αυτό το μονοπάτι που είχε ανακαλύψει, μπορεί και να βρίσκαμε τη λύση για πολλά προβλήματά μας –και ύστερα τι; Σκέφτηκα εγώ. Μήπως θα γινόμασταν έμποροι λύσεων για όλα τα προβλήματα; Μου φαινόταν κάπως δύσκολο αυτό... αλλά όχι και ακατόρθωτο.

Γι’ αυτό έπρεπε να βρω τον Τζίμι όσο ήταν ακόμα μέρα, γιατί κανένας δεν ήξερε να μου πει πότε θα νύχτωνε και όταν νυχτώνει τα πράγματα αλλάζουν δραματικά.

Ποτέ μου δεν κατάλαβα από πού αντλούν την ύπαρξή τους αυτά τα παράξενα πλάσματα της νύχτας, αυτά τα αμίλητα ανδρείκελα που ξεχύνονται στους δρόμους αυτής της πόλης όταν βραδιάζει και επιδίδονται σε πράγματα ακατονόμαστα. Δεν πρέπει να βρεθείς στο δρόμο τους γιατί κινδυνεύεις να τρομάξεις και αυτό είναι το χειρότερο πράγμα που μπορεί να σου συμβεί εδώ, ο τρόμος. Γιατί είναι τρόμος καθαρός, είναι αυτό που είπε η μικρή Μάικο πριν εξαφανιστεί από το σπίτι των γονιών της (έμεναν στο απέναντι διαμέρισμα από το δικό μου) για πάντα : «λυπάμαι, το κακό δεν τελειώνει ποτέ».

«Αυτό είναι φυσιολογικό», είχα σκεφτεί τότε, «και βέβαια το κακό δεν τελειώνει ποτέ, γιατί αλλιώς θα τελείωνε και το καλό», αλλά μετά σκέφτηκα και πάλι την μάχη που είχε δώσει η μικρή Μάικο για να μην εξαφανιστεί και λυπήθηκα. Και μετά χάρηκα που είχα τη δυνατότητα να λυπηθώ. Νόμιζα μέχρι τότε ότι η αίσθηση μου για τα πράγματα δεν υπήρχε, ότι δεν είχα συναισθήματα, αλλά έκανα λάθος, κάποιος μου είχε χαρίσει συναισθήματα. Βρίσκονταν όλα μέσα στην τσάντα που κουβαλάω διαρκώς επάνω μου. Και αυτό ήταν στην αρχή, πριν ακόμα βρω σπίτι και καταφέρω να οριοθετήσω μια γειτονιά και ν’ αρχίσω να τη γνωρίζω.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Σ’ αυτή την πόλη, σ’ αυτή τη γειτονιά και μ’ αυτούς τους ανθρώπους δεν επέλεξα να ζήσω. Υπάρχουν πραγματικά άλλοι που το επέλεξαν, γνωρίζοντας ίσως λίγο καλύτερα από εμένα τα πράγματα. Εγώ πάντως δεν το επέλεξα. Εμένα με φέρανε μια μέρα και μετά με ξεχάσανε εδώ. Μπορεί βέβαια και να μην με ξεχάσανε. Ο φίλος μου ο Ντέιβιντ που με έφερε μπορεί να έχει χαθεί ή ακόμα χειρότερα να έχει εξαφανιστεί για πάντα. Πάντως εγώ δεν τον ξανάδα. Εκείνος μου είχε μιλήσει γι’ αυτή την πόλη και για τη συγκεκριμένη γειτονιά και η αλήθεια είναι ότι είχα δείξει ενδιαφέρον. Τα σπίτια ήταν φθηνά, είχε έναν αέρα από τη Νέα Υόρκη αλλά στο καλύτερό της, με λιγότερο κόσμο και λιγότερα αυτοκίνητα. Επίσης τα κτίρια δεν ήταν τόσο ψηλά. Είχε εστιατόρια, όμορφα μπαρ με ωραίες γυναίκες και καλή μουσική και ένα φανταστικό τζαζ κλαμπ, στο οποίο ήμουν θαμώνας, μέχρι που έμαθα να ελέγχω τη φαντασία μου και αυτό εξαφανίστηκε. Εξαφανίστηκε όπως ακριβώς εξαφανίστηκαν και όλες οι καλές στιγμές. Σταδιακά όλα έγιναν παρελθόν, όχι όμως με την έννοια του χρονικού σημείου που προηγείται του παρόντος. Όλα έγιναν παρελθόν με την έννοια της έλλειψης και αυτό ήταν πραγματικά πολύ παράξενο όταν το πρωτοένιωσα. Ένα πολύ παράξενο συναίσθημα

που με εισήγαγε στον κόσμο των παράξενων συναισθημάτων που θα ήμουν υποχρεωμένος να ζω από 'δω και πέρα. Έλλειψη, ανυπαρξία, αφανισμός, μετάθεση, μετατόπιση. Αυτά είναι τα σημαντικότερα συναισθήματά μου. Αυτά τουλάχιστον που μπορώ και αναγνωρίζω γιατί είμαι σίγουρος πως υπάρχουν κι άλλα ή πως υπάρχει ο συνδυασμός τους, τον οποίο δεν έχω μάθει ακόμα να κάνω. Και μέσα σ' όλα αυτά, μετά απ' όλα αυτά, ένοιωσα λύπη και μετά χάρηκα που ένοιωσα λύπη. Δεν είμαι σίγουρος αν τα τελευταία αυτά δυο επιτρέπονται. Γι' αυτό και αναζητώ τον Τζίμι. Αν έχει δίκιο και έχει βρει έναν τρόπο, ένα μονοπάτι, όπως συνηθίζει να λέει, τότε θα βρω και εγώ –και μαζί και 'σεις- τις απαντήσεις μου. Θα πρέπει λοιπόν να σκεφτώ λογικά για το που έχει πάει ή τι μπορεί να του έχει συμβεί. Γενικώς, σε περίπτωση που σου συμβεί κάτι εδώ, δεν είναι απαραίτητο ότι είσαι χαμένος. Όλα τα πράγματα που συμβαίνουν έχουν την ιδιότητα να αντιστρέφονται σε δεδομένες χρονικές στιγμές. Το πρόβλημα είναι ότι αυτές οι χρονικές στιγμές παρουσιάζουν μια δυσκολία. Δεν εντοπίζονται εύκολα. Πρέπει να είσαι πολύ καλός ιχνηλάτης για να ξέρεις να βρίσκεις τα ίχνη του χρόνου και εγώ δεν είμαι καλός, καθόλου καλός και γι' αυτό αναζητώ κάποιον που είναι, ο καλύτερος.

Όταν γνωρίζεις τον χρόνο μπορείς να κάνεις πολλά πράγματα, όπως για παράδειγμα να ταξιδέψεις, όπως κάνουν πολλοί, να σκεφτείς ή ακόμα και να φύγεις, όπως θέλω εγώ. Αυτό όμως δεν είμαι σίγουρος ότι επιτρέπεται. Έχω την εντύπωση ότι είμαι εγκλωβισμένος μέσα σ' ένα σύστημα που –τουλάχιστον για την ώρα- δεν μου επιτρέπει να φύγω και γι' αυτό θα δυσκολευτώ να χρησιμοποιήσω τον χρόνο, ακόμα και αν τον βρω, για να φύγω.

Βρίσκομαι τώρα στην κεντρική πλατεία μιας γειτονιάς που δεν έχω ξαναδεί. Είναι μια τυπική πράσινη πλατεία με παγκάκια και ψηλά σκουρόχρωμα δέντρα και ένα κιόσκι στο μέσον. Υπάρχουν άνθρωποι τριγύρω που κάνουν ό,τι μπορείς να φανταστείς. Και δεν εννοώ τζόγκινγκ και πινγκ – πονγκ στα τσιμεντένια τραπέζια που προορίζονται γι' αυτή τη χρήση, μιλάω για πολύ πιο ακραία πράγματα. Γενικά οι άνθρωποι εδώ κάνουν ό,τι μπορείς να φανταστείς όπου κι αν βρίσκονται. Σ' αυτό δεν υπάρχει περιορισμός και όλοι το εκμεταλλεύονται. Περιορισμός υπάρχει όμως στον προσανατολισμό. Αυτός εμποδίζεται από κάτι που είναι πάνω απ' τις δυνάμεις σου κι έτσι χάνεται πολύ εύκολα. Αυτό όμως είναι περίπου το ζητούμενο για αυτούς που σχεδίασαν το σύστημα. Όταν χαθείς περιπλανώμενος, θα καταναλώσεις το χρόνο που σου απομένει προκειμένου να βρεις και πάλι το δρόμο σου –αν ξέρεις που πηγαίνεις. Αφού σου τελειώσει ο χρόνος, θα μεταφερθείς κάπου που δεν ξέρεις και θα αρχίσεις και πάλι από την αρχή. Αυτό μπορεί να γίνεται για πάντα, γιατί δεν υπάρχουν περιορισμοί και όρια.

Ο τύπος που αναζητώ, ο Τζίμι, έχει βρει έναν τρόπο να ξεπεράσει τον περιορισμό του προσανατολισμού και να επέμβει στον χρονικό περιορισμό που έχεις όταν ψάχνεις κάτι. Γιατί όταν αντιληφθεί το σύστημα ότι ψάχνεις κάτι, τότε ακριβώς σου θέτει χρονικό περιορισμό. Κι αυτό το κάνει για να σε εμποδίσει. Μόνο αν ξέρεις τον χρόνο σου, μπορείς να κοροϊδέψεις το σύστημα. Κι αυτό γιατί αν ξέρεις το χρόνο σου δεν τον ξεχνάς. Το σύστημα δεν μπορεί να επέμβει στη μνήμη. Στηρίζεται μόνο στην απάτη και την παραποίηση των αισθήσεων (και στην αλλοίωση των συναισθημάτων), αλλά δεν μπορεί να επέμβει στη μνήμη.

Συνοψίζοντας λοιπόν, εγώ πρέπει να μάθω το χρονικό σημείο στο οποίο βρίσκομαι (μέρα, μήνα, έτος) και να τα εντάξω στην χρονική συνέχεια που διατρέχει το συγκεκριμένο σύστημα. Τότε θα πατήσω επιτέλους κάπου. Θα πάψω να αποπροσανατολίζομαι και θα βρω την έξοδο αφού θα μπορέσω να την αναζητήσω.

Η διαρκής περιπλάνησή μου όμως συνεχίζεται. Περνάω από πόλεις, από πάρκα, από ποτάμια που διασχίζουν τις πόλεις και από παραλίες στις οποίες

καταλήγουν οι πόλεις που διασχίζω. Δεν έχω βρεθεί ποτέ μου στην εξοχή. Δεν ξέρω γιατί συμβαίνει αυτό, αλλά ποτέ μου δεν είδα απέραντα λιβάδια ή χιονισμένες βουνοκορφές. Επίσης ποτέ μου δεν είδα ένα εξωτικό νησί. Φαίνεται πως έτσι είναι σχεδιασμένη η λογική του συστήματος που με περιβάλλει. Αυτός που το σχεδίασε ή αυτοί τέλος πάντων, θα πρέπει να ήταν κοντόφθαλμοι. Θα πρέπει να είχαν δυσκολία να δουν μακριά, πέρα από τα κτίρια μιας πόλης. Ο ορίζοντας γι' αυτούς ορίζεται από τις στέγες των κτιρίων. Ο ήλιος ανατέλλει και δύει ανάμεσα από τις κάθετες παράλληλες γραμμές των κατασκευών που φιλοξενούν δεκάδες διαμερίσματα και γραφεία. Οι κάτοικοι όμως της πόλης αυτής δεν είναι καθόλου παραγωγικοί, αλλά απ' ότι κατάλαβα αυτό δεν είναι ζητούμενο. Το πλαίσιο αυτό λειτουργεί σαν φυλακή, σαν κρατητήριο ή σαν προθάλαμος για κάτι που πρόκειται να συμβεί (και δεν θα ήθελα να το μάθω). Η ύπαρξη εδώ δεν έχει απολύτως κανένα νόημα, καμία αξία και καμία απαξία, ο καθένας μπορεί να κάνει ό,τι θέλει χωρίς συνέπειες, γιατί, όπως είπα, όλα μπορούν ν' αντιστραφούν.

Βλέποντας την παραλία στην οποία καταλήγει η πόλη, σκέφτομαι ότι μοιάζει με την παραλία του Μπράιτον. Τα νερά είναι καφέ και είναι άγρια, η προβλήτα φτάνει μέχρι μέσα, βαθιά και δεν φαίνεται το τέλος της. Τα κάγκελα είναι βαμμένα άσπρα και το δάπεδο αποτελείται από χοντρές ξύλινες σανίδες. Κατά μήκος της κουπαστής υπάρχουν παγκάκια. Πάνω από το κάθε παγκάκι ένας στύλος δημοτικού φωτισμού. Ιδανικές οι συνθήκες για να αγναντέψεις και ν' αναιρεθούν όλα όσα είπα πριν για το τοπίο του συγκεκριμένου πλαισίου. Αυτό θα ήταν μια εικόνα φύσης αν – για κάποιο λόγο – δεν υπήρχε πυκνή ομίχλη γύρω απ' την προβλήτα και τη θάλασσα. Μια ομίχλη που δεν φεύγει ποτέ. Κάθομαι λοιπόν στο παγκάκι, γιατί νομίζω ότι βρήκα την απάντηση σε όλα αυτά.

Πριν από λίγο (πόσο λίγο όμως;) διαπίστωσα, μέσα από έναν μηχανισμό λογικής που ονομάζεται «συνδυασμός», ότι ο τύπος που αναζητώ, ο Τζίμι, δεν υπάρχει. Είναι μόνο μια ιδέα. Μια ιδέα που έχει όνομα όμως, κι έτσι μπορώ να τον θυμάμαι και να τον αναζητώ. Αυτός που μου είπε το όνομα «Τζίμι», μου έδωσε και το κλειδί της εξόδου μου, αλλά τότε δεν το είχα καταλάβει. Τώρα όμως το συνειδητοποίησα αυτό, αγαπητέ αναγνώστη, μέσα από τη δική μας συναναστροφή και αλληλεπίδραση. Αν δεν σου είχα πει αυτά που σκέφτομαι, ποτέ δεν θα μπορούσα να προχωρήσω παρακάτω.

Τώρα όμως ξέρω ότι, μέσα στον κόσμο που ζω, υπάρχουν κάποια μέρη που πρέπει να τα αποφεύγω και σε συμβουλεύω να κάνεις κι εσύ το ίδιο, γιατί αν μπεις μέσα σ' ένα σύστημα σαν κι αυτό, δεν θα μπορέσεις να βγεις παρά μόνο μέσα από τον τρόπο που σου παρέχει το ίδιο το σύστημα και τον ονομάζει «εξόδο». Αυτό όμως που δεν σου έχουν πει είναι ότι η πόρτα της «εξόδου» μπορεί να είναι και κλειδωμένη. Κι εκεί αρχίζουν όλα. Από 'κει αρχίζει όλη η περιπλάνηση. Από 'κει ξεκίνησα κι εγώ μια χειμωνιάτικη νύχτα, καθισμένος μπροστά σ' έναν υπολογιστή. Κι έπρεπε να φτάσω μέχρι εδώ προκειμένου να διηγηθώ την ιστορία μου και να γλιτώσω από την παράξενη λογική του μπλογκ νουάρ, αγαπητέ μου Τζίμι.